

भाग ५

नेपाल सरकार

उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको

सूचना

निर्यातमा अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि,

२०७९

प्रस्तावना: निर्यातमा अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपाल सरकारले देहायको कार्यविधि बनाई लागू गरेको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस कार्यविधिको नाम "निर्यातमा अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०७९" रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. **निर्यातमा अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ को दफा २ मा संशोधन:** निर्यातमा अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ (यसपछि "मूल कार्यविधि" भनिएको) को दफा २ को खण्ड (क) को सट्टा देहायको खण्ड (क) राखिएको छ:-

“(क) "अनुदान" भन्नाले अनुसूची-१ र अनुसूची-२ बमोजिमका वस्तुहरू निर्यात गर्ने निर्यातकर्तालाई दफा ३ बमोजिम नेपाल सरकारले प्रदान गर्ने निर्यात बापतको अनुदान रकम सम्झनु पर्छ ।”

३. **मूल कार्यविधिको दफा ३ मा संशोधन:** मूल कार्यविधिको दफा ३ को सट्टा देहायको दफा ३ राखिएको छ :-

“३. **निर्यातमा नगद अनुदान:** (१) नेपाल सरकारले दफा ४ बमोजिमको गणना विधिको आधारमा अनुसूची-१ मा उल्लिखित वस्तुहरूको उत्पादनमा कम्तीमा पचास प्रतिशत र अनुसूची-२ मा उल्लिखित वस्तुहरूको उत्पादनमा मूल्य अभिवृद्धि कम्तीमा तीस प्रतिशत भएका वस्तु निर्यातकर्तालाई देहाय बमोजिम नगद अनुदान उपलब्ध गराउनेछ:-

(क) अनुसूची-१ बमोजिमका वस्तुको निर्यात गरेमा कूल निर्यात मूल्यको पाँच प्रतिशतले हुन आउने रकम,

(ख) अनुसूची-२ बमोजिमका वस्तु निर्यात गरेमा कूल निर्यात मूल्यको चार प्रतिशतले हुन आउने रकम,

(ग) दफा ४ को उपदफा (१) बमोजिमको सूत्रको आधारमा अनुसूची-१ बमोजिमका वस्तुको उत्पादनमा कम्तीमा असी प्रतिशत र अनुसूची-२ बमोजिमका वस्तुको उत्पादनमा कम्तीमा सत्तरी प्रतिशत मूल्य अभिवृद्धि गरी वस्तु निर्यात गरेमा कूल निर्यात मूल्यको एक प्रतिशतले हुन आउने थप रकम,

- (घ) राष्ट्रियस्तरको सामूहिक ट्रेडमार्क मार्फत अनुसूची-१ र अनुसूची-२ बमोजिमका वस्तुको निर्यात गरेमा कूल निर्यात मूल्यको एक प्रतिशतले हुन आउने थप रकम,
- (ङ) अनुसूची-१ र अनुसूची-२ बमोजिमका वस्तु अघिल्लो आर्थिक वर्ष निर्यात गरेको परिमाणभन्दा बीस प्रतिशतभन्दा बढी निर्यात गरेमा त्यसरी बढी निर्यात गरेको मूल्यको एक प्रतिशतले हुन आउने थप रकम।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अनुसूची-१ मा उल्लिखित वस्तुहरूको मूल्य अभिवृद्धि पचास प्रतिशतभन्दा कम भएमा कम भएको मूल्य अभिवृद्धि अनुरूप अनुसूची-२ बमोजिमको वस्तु निर्यात गरे सरह अनुदान रकम उपलब्ध गराइनेछ र अनुसूची-२ मा उल्लिखित वस्तुहरूको मूल्य अभिवृद्धि पचास प्रतिशत वा सो भन्दा बढी भएमा अनुसूची-१ बमोजिमको वस्तु निर्यात गरे सरह अनुदान रकम उपलब्ध गराइनेछ।

(३) अनुसूची-२ बमोजिमका वस्तु निर्यात गर्दा कम्तीमा एक तह प्रशोधन गरी उपदफा (१) अनुसारको मूल्य अभिवृद्धि सुनिश्चित भएको अवस्थामा मात्र यो सुविधा प्रदान गरिनेछ।

(४) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै उद्योगले एक आर्थिक वर्षमा आफ्नो उत्पादित वस्तु पचास करोड रुपैयाँ भन्दा बढी निकासी गरेमा बढी निकासी भएको मूल्यको आधारमा बढीमा आठ प्रतिशतसम्म नगद अनुदान उपलब्ध गराइनेछ।

(५) निर्यातकर्ताले निर्यात गरे बापत पाउने अनुदान जुन आर्थिक वर्षमा प्राप्त गरेको हो सोही आर्थिक वर्षको वासलातमा हिसाब देखाई आम्दानी बाँध्नु पर्नेछ।

(६) निर्यातकर्ताले यसरी पाउने अनुदानलाई अन्तर्राष्ट्रिय बजार प्रवर्द्धन, प्रविधि तथा क्षमताको विकास तथा विद्युतीय व्यापारको क्षेत्रमा खर्च गर्नु पर्नेछ।”

४. मूल कार्यविधिको दफा ४ मा संशोधन: मूल कार्यविधिको दफा ४ को:-

(१) उपदफा (२) को सट्टा देहायको उपदफा (२) राखिएको छ:-

“(२) यस कार्यविधि बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि प्रमाणीकरण गराउन चाहने निर्यातकर्ताले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र स्व:घोषणा सहित अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा विभाग समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ। त्यस्तो निवेदन विद्युतीय माध्यमबाट पनि दिन सकिनेछ।”

- (२) उपदफा (३) मा रहेको “दिनु पर्नेछ” भन्ने शब्द पछि “त्यस्तो जानकारी विद्युतीय माध्यमबाट दिन सकिनेछ” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।
- (३) उपदफा (४) मा रहेको “पाँच” भन्ने शब्दको सट्टा “दश” भन्ने शब्द राखिएको छ ।
- (४) उपदफा (४) पछि देहायका उपदफा (४क) र (४ख) थपिएका छन् :-
- “(४क) उपदफा (४) बमोजिम विभागले गरेको अनुगमनको प्रतिवेदनउपर विभागीय रायसहित मन्त्रालयसमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।”
- “(४ख) उपदफा (४) बमोजिम गरेको मूल्य अभिवृद्धि प्रमाणीकरणको अघावधिक अभिलेख विभागले राख्नु पर्नेछ ।”
- (५) उपदफा (५) झिकिएको छ ।

५. **मूल कार्यविधिको दफा ५ मा संशोधन:** मूल कार्यविधिको दफा ५ को उपदफा (१) मा रहेको “ढाँचामा” भन्ने शब्द पछि “आर्थिक वर्ष समाप्त भएको छ महिनाभित्र” भन्ने शब्दहरू थपिएका छन् ।

६. **मूल कार्यविधिको दफा ८ मा संशोधन:** मूल कार्यविधिको दफा ८ को उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राखिएको छ:-

(१) अनुदान प्रदान गर्ने सम्बन्धी कार्यको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा समन्वय गर्न मन्त्रालयमा देहाय बमोजिमको एक समिति रहने छ:-

- (क) सचिव, मन्त्रालय
(वाणिज्य तथा आपूर्ति) - संयोजक
- (ख) सहसचिव, अर्थ मन्त्रालय - सदस्य
- (ग) सहसचिव, मन्त्रालय (बहुपक्षीय व्यापार
तथा व्यापार सहायता महाशाखा) - सदस्य
- (घ) महानिर्देशक, भन्सार विभाग - सदस्य
- (ङ) महानिर्देशक, उद्योग विभाग - सदस्य
- (च) कार्यकारी निर्देशक, नेपाल राष्ट्र बैङ्क
(सम्बन्धित क्षेत्र हेर्ने) - सदस्य
- (छ) अध्यक्ष, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासङ्घ - सदस्य
- (ज) अध्यक्ष, नेपाल उद्योग परिसङ्घ - सदस्य
- (झ) उपसचिव, मन्त्रालय (व्यापार नीति
तथा व्यापार सहायता शाखा) - सदस्य-सचिव"

७. **मूल कार्यविधिको दफा ९ मा संशोधन:** मूल कार्यविधिको दफा ९ को सट्टा देहायको दफा ९ राखिएको छः-

“९. **समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:** समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

- (क) यस कार्यविधिको कार्यान्वयन भए नभएको सम्बन्धमा नियमित रूपमा अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा समीक्षा गर्ने,
- (ख) कार्यविधिको कार्यान्वयन गर्न सम्बद्ध निकायहरू बीच समन्वय गर्ने ।”

८. **मूल कार्यविधिमा दफा ९क र ९ख थप:** मूल कार्यविधिको दफा ९ पछि देहायका दफा ९क. र ९ख. थपिएका छन् :-

“९क. असुल उपर गरिने: (१) कसैले झुट्टा विवरण वा कागजात पेश गरी अनुदान माग गरेको वा प्राप्त गरेको सम्बन्धमा विभागले कुनै पनि माध्यमबाट सूचना वा उजुरी प्राप्त गरेमा त्यस्तो सूचना वा उजुरी उपर अधिकृतस्तरको कर्मचारी खटाई आवश्यक छानबिन गर्नु गराउनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम छानबिन गर्दा झुट्टा विवरण पेश गरी अनुदान माग गरेको वा प्राप्त गरेको देखिएमा विभागले त्यस्तो अनुदान बापत प्रदान गरिएको रकम प्रचलित कानून बमोजिम सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्न र सो सम्बन्धमा त्यस्तो व्यक्ति वा संस्थालाई प्रचलित कानून बमोजिम कारबाही गर्न आवश्यक प्रमाण कागजात सहित सम्बन्धित निकायमा लेखी पठाउनु पर्नेछ।

(३) झुट्टा विवरण पेश गरी अनुदान माग गर्ने वा प्राप्त गर्ने उद्योगलाई विभागले पाँच वर्षसम्म निर्यातमा अनुदानको लागि अयोग्य हुने गरी कालो सूचीमा सूचीकृत गर्नुका साथै त्यस्ता उद्योगको नामनामेसी सार्वजनिक गर्नेछ ।

(४) विभागले उपदफा (३) बमोजिम अयोग्य हुने गरी सूचीकृत गरेको जानकारी अर्थ मन्त्रालय र नेपाल राष्ट्र बैङ्कलाई समेत दिनु पर्नेछ।

(५) निर्यातमा नगद अनुदानको आम्दानी तथा खर्चको अनुगमन उद्योग विभाग र आन्तरिक राजस्व विभागले गर्नु पर्नेछ ।

९ख. बाधा अड्काउ फुकाउन सक्ने: यस कार्यविधिको कार्यान्वयनको क्रममा कुनै बाधा अड्काउ परेमा मन्त्रालयले त्यस्तो बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।”

९. मूल कार्यविधिको अनुसूचीमा संशोधन: मूल कार्यविधिको,-

(१) अनुसूची -१ को,-

(क) क्रम सङ्ख्या ३, ६, १०, ११, १२, १४, र १५ को सट्टा देहायका क्रम सङ्ख्या ३, ६, १०, ११, १२, १४, र १५ राखिएका छन्:-

३. हस्तकला (तामा, फलाम, ढलोट र सिसा कच्चा पदार्थको रूपमा प्रयोग हुने समेत) र काष्ठकलाका वस्तु

६. प्रशोधित तथा अर्ध प्रशोधित जडीबुटी (यार्सागुम्बा समेत) तथा सारयुक्त तेल

१०. प्रशोधित तथा अर्ध प्रशोधित बेसार

११. ताजा तरकारी (परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा तेस्रो मुलुक निर्यात गरेमा)

१२. पुष्प (परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा तेस्रो मुलुक निर्यात गरेमा)

१४. प्रशोधित तथा अर्ध प्रशोधित अलैची

१५. प्रशोधित तथा अर्ध प्रशोधित अदुवा (सुठो, स्लाइडिड, तेल र पाउडर लगायत)”

(ख) क्रम सङ्ख्या १५ पछि देहायको क्रम सङ्ख्या १६, १७ र १८ थपिएका छन्:-

- "१६. दुग्धजन्य पदार्थ (दुध, चिज, पनिर, छुर्पी र फ्याट) (परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा तेस्रो मुलुक निर्यात गरेमा)-
१७. फलफूल (परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा तेस्रो मुलुक निर्यात गरेमा)
१८. अमिसो (परिवर्त्य विदेशी मुद्रामा तेस्रो मुलुक निर्यात गरेमा)"

(२) अनुसूची-२ को,-

(क) क्रम सङ्ख्या ४ को सट्टा देहायको क्रम सङ्ख्या ४ राखिएको छः-

"४. पस्मिना / क्यासमेयर / "च्याङ्ग्रा" पस्मिना तथा सोबाट उत्पादित सामान"

(ख) क्रम सङ्ख्या १२ पछि देहायको क्रम सङ्ख्या १३, १४, १५, १६, १७ र १८ थपिएका छन्ः-

"१३. क्लिडकर

१४. सिमेन्ट

१५. स्टील

१६. कत्था

१७. रोजिन तथा तारपेन

१८. प्लाइउड"

आज्ञाले,

तोयम राया

नेपाल सरकारको सचिव ।